

Crna Gora

Ministarstvo pravde

**Informacija o zaključivanju Memoranduma o saradnji između Uprave za izvršenje krivičnih
sankcija Crne Gore i Generalne komande žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova
Republike Turske**

Septembar 2025. godine

Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti ("Sl.list CG br.36/2015, 18/2019, 145/2021, 3/2023 i 11/2024) u članu 188 propisano je da službenici obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju za vršenje poslova svog radnog mjesta.

Posredstvom JU Viša stručna škola „Polijska akademija“ u Danilovgradu, od strane Ambasade Republike Turske u Crnoj Gori, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija je obaviještena da Generalna komanda žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Turske do kraja 2025. godine nudi katalog stručnih obuka i organizuje edukacije iz oblasti vršenja obezbjeđenja i sprovođenja lica u zatvoru.

Od strane Generalne komande žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Turske kao organizatora obuke dostavljen je Predlog Memoranduma o razumijevanju na engleskom jeziku, kojim se uređuju principi i okvir saradnje u oblasti bilateralne obuke. Memorandum izričito precizira da isti nije međunarodni ugovor i ne stvara obaveze koje podliježu međunarodnom pravu.

U navedenom predlogu memoranduma kao datum održavanja obuka određen je period od 06.10. do 17.10.2025. godine u Republici Turskoj, a koju mogu pohađati četiri (4) delegirana službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, da troškove obuke i smještaja snosi organizator obuke, Generalna komanda žandarmerije, dok troškove puta i prevodioca snosi Uprava za izvršenje krivičnih sankcija.

Obuka zatvorskih službenika za poslove obezbjeđenja i sprovođenja lica lišenih slobode predstavlja važan segment jačanja profesionalnih kapaciteta u sistemu izvršenja krivičnih sankcija. Realizacija ovakvih programa u saradnji sa partnerskim institucijama iz drugih zemalja omogućava službenicima da steknu savremena znanja, praktične vještine i kompetencije koje su usklađene sa međunarodnim standardima postupanja prema pritvorenim i osuđenim licima.

Dobijena iskustva i stečene kompetencije doprinose unapređenju zatvorskog sistema u cjelini, kao i jačanju profesionalizma, sigurnosti i poštovanja ljudskog dostojanstva svih lica lišenih slobode.

Ukazuje se i na značaj saradnje između Republike Turske i Crne Gore u oblasti temeljnih prava, posebno u pogledu usklađivanja standarda poštovanja ljudskog dostojanstva prilikom postupanja prema licima lišenim slobode.

Memorandum o razumijevanju između Generalne komande žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Turske

i

Uprave za izvršenje krivičnih sankcija Crne Gore u oblasti saradnje u obuci

Generalna komanda Žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Turske i Uprava za izvršenje krivičnih sankcija Crne Gore (u daljem tekstu pojedinačno „Strana“, a zajednički „Strane“) složile su se oko sljedećih pitanja u cilju razvoja saradnje na području bilateralne obuke.

Član 1 CILJ

Cilj ovog Memoranduma o razumijevanju je uspostavljanje principa, odgovornosti i drugih pitanja u vezi sa obukom koja će se pružati polaznicima iz Uprave za izvršenje krivičnih sankcija Crne Gore u obrazovnim institucijama Generalne komande Žandarmerije od strane Generalne komande Žandarmerije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Turske.

Član 2 OPSEG

1. Ovaj Memorandum o razumijevanju obuhvata principe saradnje, okvir principa koji će biti uspostavljen između Strana, obrazovne institucije i jedinice, kao i detalje za polaznike koje će biti obučavani u ovim institucijama i jedinicama.
2. Ovaj Memorandum o razumijevanju nije međunarodni ugovor i ne stvara obaveze koje podliježu međunarodnom pravu.

Član 3 DEFINICIJE

Pojmovi u ovom Memorandumu o razumijevanju imaju sljedeća značenja:

- 1. Strana pošiljalac** označava Stranu koja šalje polaznike, opremu i materijal Strani primalac radi sprovođenja ovog Memoranduma o saradnji.
- 2. Strana primalac** označava Stranu koja prihvata polaznike, opremu i materijal Strane pošiljaoca radi sprovođenja ovog Memoranduma o razumijevanju.
- 3. Obučavano osoblje** označava polaznike koje jedna Strana šalje radi obuke u obrazovnim ustanovama druge Strane.

Član 4 NADLEŽNI ORGANI

Nadležni organi za sprovođenje ovog Memoranduma o razumijevanju su:

- Republika Turska, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Generalna komanda Žandarmerije, Odjeljenje za strategiju i spoljne odnose
- Crna Gora, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija.

Član 5 PITANJA U VEZI SA OBUKOM I OBRAZOVANJEM

1. Obuka će se sprovoditi u skladu sa kriterijumima Strane primaoca.
2. Osoblje koje će biti poslato na obuku bira se prema kriterijumima koje odredi Strana primalac. Osoblje koje ne ispunjava te kriterijume neće biti primljeno na obuku/kurs.
3. Obuka će se izvoditi na (turskom jeziku) Strane primaoca. Međutim, ukoliko Strana pošiljalac zahtijeva i o svom trošku obezbijedi prevodioca koji je adekvatan sadržaju i prirodi kursa, i to bez ometanja toka obuke za polaznike koji nijesu dovoljno osposobljeni u datom jeziku, obuka se može sprovoditi uz korišćenje prevodioca na drugi jezik.
4. Radi blagovremenog sprovođenja neophodnih priprema Strane primaoca, Strana pošiljalac je dužna da dostavi konačnu odluku o učešću na obuci/kursu, zajedno sa spiskom imena učesnika, najkasnije 10 (deset) dana prije početka obuke, a ostale podatke o letu i medicinski izvještaj sa potvrdom „Sposoban za obuku u Turskoj“ najkasnije 5 (pet) dana prije početka, putem kontakt osobe. Ukoliko dostavljanje podataka ne bude izvršeno u predviđenim rokovima, Strana primalac zadržava pravo da zahtjev za obuku/kurs odloži za naredni termin ili da ga otkaže.
5. Polaznicima koji uspješno završe obuku izdaje se dokument ili sertifikat o završenom kursu.
6. Status polaznika za koje se utvrdi da nastavak obrazovanja i obuke nije svrsishodan zbog neispunjavanja standarda prijemnog testa, neuspjeha, nediscipline ili medicinske nesposobnosti tokom trajanja obuke, u skladu sa zakonodavstvom Strane primaoca, biće prijavljen nadležnim organima Strane pošiljaoca od strane nadležnih organa Strane primaoca. Nakon prijavljivanja, postupak prekida i raskida obuke primjenjuje se u roku od jedne (1) nedjelje.
7. Polaznici obuke obavezni su da se pridržavaju dnevnog i nedjeljnog radnog programa obučne jedinice.
8. Polaznici obuke nosiće nacionalne uniforme svoje države tokom obuke, dok oružje, oprema i ostali prateći materijal koji će se koristiti tokom obuke obezbjeđuje jedinica koja obuku sprovodi, i to za vrijeme trajanja iste.

Član 6 FINANSIJSKA PITANJA

1. Obuka će biti besplatna.
2. Troškove smještaja i ishrane osoblja koje pohađa obuku snosi Strana primalac u okviru obuke. Pod uslovom da osoblje koje pohađa obuku želi da boravi na drugoj lokaciji od one koja mu je dodijeljena, troškove snosi Pošiljalac.
3. Troškove međunarodnog prevoza osoblja koje pohađa obuku, kao i troškove prevoza do centra obuke i dnevnice snosi Pošiljalac.

Član 7 PRAVNA PITANJA

1. Nadležnost:

- a. Osoblje na obuci smatraće se osobljem organa reda Strane primalaca u smislu krivičnog i disciplinskog zakonodavstva.
- b. Krivična nadležnost pripada Strani primaocu.

2. Zahtjevi za naknadu štete:

- a. Strana koja šalje osoblje neće tražiti nikakvu naknadu od Strane primaoca u slučaju da osoblje na obuci Strane pošiljoca bude ranjeno, onesposobljeno ili izgubi život tokom obavljanja aktivnosti navedenih u ovom Memorandumu o razumijevanju.
- b. Strana primaoca neće tražiti nikakvu naknadu za bilo kakav gubitak, štetu ili povredu koja je nenamjerno nanesena imovini u vlasništvu Strane primalaca od strane osoblja na obuci od Strane pošiljoca tokom dužnosti ili obuke ili u vezi sa obavljanjem dužnosti.
- c. Osoblje na obuci, bez obzira na razlog, snosiće sopstvene dugove prilikom napuštanja Strane primalaca.

Član 8 PITANJA VEZANA ZA OSOBLJE

- 1. Status polaznika obuke koji učestvuju u obuci naveden je u relevantnim članovima ovog Memoranduma o razumijevanju.
- 2. **Odjeća;**
 - a. Polaznici obuke mogu nositi svoje nacionalne uniforme tokom kursa/obuke.
 - b. Tokom izvođenja aktivnosti, kada je potrebno, Strana primaoca obezbijediće neophodnu odjeću, opremu i materijale.
 - c. Strane će osigurati da polaznici obuke imaju značke sa imenom, prezimenom i državom na uniformi radi identifikacije.
- 3. **Oprema i materijali;**
 - a. Oprema i materijali dati polaznicima za korišćenje tokom izvođenja usluga i aktivnosti tokom obuke biće vraćeni na kraju obuke.
 - b. Polaznici su odgovorni za pravilno korišćenje i čuvanje ove opreme i materijala.
- 4. **Disciplinske mjere i prekid obuke;**
 - a. Polaznici su dužni da se pridržavaju naredbi i uputstava koja važe u jedinicama i institucijama Primaoca strane. Polaznici koje prekrše ove naredbe i uputstva biće vraćeni u svoju zemlju prekidom aktivnosti.
 - b. Strana primalac ima pravo da prekine obuku osoba primljenih na kurseve u okviru ovog Memoranduma o saradnji iz sljedećih razloga:
 - 1. Akademska neadekvatnost,
 - 2. Kršenje zakonodavstva države u kojoj se nalazi i disciplinskih pravila ustanove u kojoj pohađa obuku,
 - 3. Nastanak stanja tokom obuke koje može ugroziti njegovo zdravlje ukoliko obuka bude nastavljena.

5. **Smrt;**

U slučaju smrti polaznika, strana primalac će obavijestiti stranu pošiljaoca, prebaciti preminulog na najbliži međunarodni aerodrom u njegovoj zemlji i preduzeti druge neophodne mjere, uključujući sanitarne mjere, dok preminuli ne bude prebačen.

Član 9
PITANJA VEZANA ZA SIGURNOST

1. Stranke ne smiju koristiti informacije dobijene tokom obuke protiv interesa Stranke koja te informacije pruža (dijeli).
2. Povjerljive informacije dobijene tokom obuke ne smiju se otkrivati, prenositi ili dijeliti sa trećom stranom bez pismenog pristanka Stranke koja te informacije pruža (dijeli).
3. Osoblje na obuci mora se pridržavati pravila strane primaoca u korišćenju računara, tableta, telefona, video kamera, fotoaparata i uređaja za elektronsko čuvanje informacija (CD-ova, DVD-ova, eksternih hard diskova, USB-ova i sl.).
4. Osoblje na obuci ne smije objavljivati informacije, fotografije i video materijale vezane za obuku u zgradama za obuku, administrativnim zgradama, objektima, prostorima i područjima, kao ni informacije, fotografije i video materijale koji prikazuju oružje i različita vozila na internetu.
5. Odredbe ovog člana ostaju na snazi i nakon prestanka važenja Memoranduma o razumijevanju, a Stranke ostaju odgovorne za zaštitu informacija dobijenih (dijeljenih) tokom obuke.

Član 10
ZDRAVSTVENE USLUGE

1. Strana koja šalje polaznike garantuje da osoblje na obuci treba biti u takvom zdravstvenom stanju da može obavljati sve vrste aktivnosti u skladu sa ovim Memorandumom o razumijevanju. Strana primalac može od njih zatražiti ljekarski izvještaj koji potvrđuje njihovu medicinsku sposobnost.

2. Troškove liječenja (osim hitne medicinske pomoći), lijekova i svih drugih zdravstvenih troškova, kao i troškove prevoza osoblja na obuci do njihove zemlje zbog potrebe za liječenjem, snosi Strana koja šalje.

3. Strana koja šalje polaznike obezbijediće da osoblje na obuci bude vakcinisano vakcinama koje je odredila Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i koje strana zahtijeva prilikom ulaska na teritoriju strane primaoca. U tu svrhu, biće obezbijeđeno da standardni sertifikati koje je odredila WHO budu kod osoblja na obuci, sa evidencijom primljenih vakcina.

Član 11
SOCIJALNE USLUGE

1. Osoblje/polaznici imaju koristi od socijalnih i administrativnih usluga, kao što su vojni klubovi, kantine, vojne trpezarije i radionice, u skladu sa važećim zakonodavstvom i u okviru statusa kojem su podložni njihovi kolege u Primajućoj Strani.
2. Polaznici imaju pravo da koriste pogodnosti i mogućnosti koje domaćin obezbjeđuje sopstvenom osoblju tokom njihovog odmora i slobodnog vremena.

Član 12
RIJEŠAVANJE SPOROVA

Svaki spor koji proistekne iz tumačenja i primjene ovog Memoranduma o razumijevanju rješavaće se kroz pregovore i konsultacije između Strana.

Član 13
ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ovaj Memorandum o razumijevanju stupa na snagu potpisivanjem i važi. do 31. decembra 2025. godine.
2. Ovaj Memorandum o razumijevanju može biti raskinut u bilo kojem trenutku pismenim obavještenjem od strane bilo koje Strane. U tom slučaju, Memorandum prestaje da važi (90) dana nakon datuma prijema obavještenja.
3. Ovaj Memorandum o razumijevanju može biti izmijenjen u bilo kojem trenutku uz međusobni pismeni pristanak Strana. Izmjene stupaju na snagu u skladu sa postupkom predviđenim u prvom stavu ovog člana
4. Ovaj Memorandum o razumijevanju je potpisan dana _____ u _____ u dva originalna primjerka, pri čemu su oba teksta jednako autentična, na turskom, crnogorskom i engleskom jeziku. U slučaju razlika u prevodu, prednost ima engleski tekst.

Generalna komanda žandarmerije
Ministarstva unutrašnjih poslova
Republike Turske

Uprava za izvršenje krivičnih sankcija
Crne Gore

Prilog. Obuke koje će biti pružene osoblju Uprave za izvršenje krivičnih sankcija

BR.	JEDINICA	NAZIV KURSA/OBUKE	TRAJANJE KURSA (NEDELJE)	MOGUĆI DATUMI ODRŽAVANJA	KVOTA
1	Centar za obuku žandarmerije	Program obuke za polazike zatvora	2 nedjelje	06-17.oktobar 2025.godine	4
UKUPNO					4

Napomena: Generalna komanda žandarmerije može izmijeniti datume početka i završetka obuka, kao i njihovo trajanje, ukoliko bude potrebno.

**Generalna komanda žandarmerije
Ministarstva unutrašnjih poslova
Republike Turske**

**Uprava za izvršenje krivičnih sankcija
Crne Gore**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL
KOMUTANLIĞI İLE KARADAĞ CEZA İNFAZ KURUMU ARASINDA EĞİTİM İŞ
BİRLİĞİNE DAİR MUTABAKAT MUHTIRASI**

Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ile Karadağ Ceza İnfaz Kurumu (bundan sonra münferiden “Taraf” müştereken “Taraflar” olarak anılacaktır) ikili eğitim konusunda iş birliği geliştirmek amacıyla, aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

PARAGRAF 1

AMAÇ

Bu Mutabakat Muhtırası’nın amacı; Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı tarafından Karadağ Ceza İnfaz Kurumu personeline Jandarma Genel Komutanlığı kurumlarında verilecek eğitime ilişkin esasları, sorumlulukları ve diğer hususları belirlemektir.

PARAGRAF 2

KAPSAM

1. Bu Mutabakat Muhtırası; Taraflar arasında tesis edilecek iş birliğinin prensiplerini, çerçevesini, eğitim kurumlarını, birlikleri ve bu kurum ve birliklerde eğitim görecektir Kursiyer Personele yönelik hizmetlere ilişkin detayları kapsamaktadır.
2. Bu Mutabakat Muhtırası, uluslararası bir anlaşma değildir ve uluslararası hukuka tabi yükümlülükler oluşturmaz.

PARAGRAF 3

TANIMLAR

Bu Mutabakat Muhtırası’nda yer alan terimler aşağıdaki anlamlara gelmektedir:

1. **Gönderen Taraf**, bu Mutabakat Muhtırası’nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, teçhizat ve malzeme Gönderen Tarafı ifade eder.
2. **Kabul Eden Taraf**, bu Mutabakat Muhtırası’nın uygulanması amacıyla Gönderen Tarafın personel, teçhizat ve malzemesini Kabul Eden Tarafı ifade eder.
3. **Kursiyer Personel**; bir Tarafın, diğer Tarafın eğitim kurumlarında eğitim görmesi maksadıyla gönderdiği personeli ifade eder.

PARAGRAF 4

YETKİLİ MAKAMLAR

Bu Mutabakat Muhtırası’nın uygulanması için belirlenen yetkili makamlar aşağıda sıralanmıştır;

- Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Strateji ve Dış İlişkiler Başkanlığı
- Karadağ Ceza İnfaz Kurumu

PARAGRAF 5

EĞİTİM VE ÖĞRETİM İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Eğitim, Kabul Eden Tarafın kriterlerine uygun olarak verilir.
2. Eğitim için gönderilecek personel Kabul Eden Tarafın kriterlerine göre seçilecektir. Bu kriterleri haiz olmayan personel, eğitim/kurs için kabul edilmez.
3. Eğitim, Kabul Eden Tarafın dilinde (Türkçe) yürütülecektir. Ancak, Gönderen Tarafın talep etmesi ve dil seviyesi yetersiz kursiyerler için kursu aksatmayacak şekilde ve kursun içerik ve

özelliğine uygun tercümanı kendi imkânları ile temin etmesi halinde başka bir dilde tercüman vasıtasıyla eğitim verilebilecektir.

4. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla, Gönderen Taraf, eğitim/kursa nihai katılım kararını ve kursiyer isim listesini en az 10 (on) gün önceden, uçuş bilgilerini “Türkiye’de Eğitim Görmek İçin Uygunudur” ibareli Sağlık Raporunu irtibat Noktası aracılığıyla en az 5 (beş) gün önceden bildirir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde Kabul Eden Taraf eğitim/kurs talebini sonraki döneme erteleme veya iptal etme hakkına sahiptir.

5. Eğitimlerini başarı ile bitiren kursiyer personele kurs belgesi/sertifika verilecektir.

6. Kabul Eden Tarafın mevzuatı uyarınca; eğitim/kurs giriş testi standartlarında başarısızlık, eğitim döneminde başarısızlık, disiplinsizlik ve sıhhi yetersizlik nedenleriyle eğitim ve öğretime devam etmelerinde yarar görülmeyen personelin durumu Kabul Eden Tarafın yetkili makamları aracılığıyla Gönderen Tarafın yetkili makamlarına bildirilecektir. Bildirimi müteakip, bir hafta içerisinde eğitimden ilişik kesme ve eğitime son verme işlemleri uygulanacaktır.

7. Kursiyer Personel, eğitim gördüğü birliğin günlük ve haftalık çalışma programına uyacaktır.

8. Kursiyer Personel, eğitim esnasında eğitime uygun kendi ülke üniformasını giyecek, eğitimde kullanılacak olan silah, teçhizat ve yardımcı malzemeler ise eğitim süresince eğitim veren birlik tarafından karşılanacaktır.

PARAGRAF 6 MALİ KONULAR

1. Eğitimler ücretsiz olacaktır.

2. Kursiyer Personelin eğitim kapsamındaki ibate ve iâşesi Kabul Eden Tarafça karşılanacaktır. Kursiyer Personelin kendine tahsis edilen yerden farklı bir yerde konaklama istemesi halinde masraflar Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

3. Kursiyer Personelin uluslararası ulaşım masrafları ile kurs merkezine kadar olan ulaşım masrafları ve yevmiyeleri Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

PARAGRAF 7 HUKUKİ HUSUSLAR

1. Yargı Yetkisi;

a. Kursiyer Personel; ceza ve disiplin mevzuatı bakımından Kabul Eden Tarafın kolluk personeli olarak telakki edilir.

b. Cezai yargı yetkisi Kabul Eden Tarafa aittir.

2. Tazminat Talepleri;

a. Gönderen Taraf, Gönderen Tarafın Kursiyer Personelinin bu Mutabakat Muhtırası’nda belirtilen faaliyetlerin icrası esnasında yaralanma, sakat kalma veya hayatını kaybetmesi halinde Kabul Eden Taraftan hiçbir tazminat talep etmez.

b. Gönderen Tarafa mensup eğitim ve öğretim görecektir Kursiyer Personelin; görev veya eğitim sırasında veya görevin ifası dolayısıyla Kabul Eden Tarafın mülkiyetindeki mallara kasıtsız olarak verecekleri zarar, ziyan veya hasarlar, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre düzenlenecektir.

c. Kursiyer Personel, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Taraftan ayrılırken şahsî borçlarını öder.

PARAGRAF 8 PERSONEL İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Eğitime katılan personelin statüsü, bu Mutabakat Muhtırası’nın ilgili paragraflarında belirtilmiştir.

2. Kıyafet;

a. Kursiyer Personel kurs süresince kendi milli üniformalarını giyebilir.

b. Faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde Kabul Eden Taraf, gerekli kıyafet, teçhizat ve malzemeyi sağlar.

c. Taraflar, tanınmalarını sağlamak maksadıyla, Kursiyer Personelin adı, soyadı ve ülkesini gösteren rozetleri üniformalarında taşımalarını sağlar.

3. Teçhizat ve Malzeme;

a. Eğitim süresince hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılmak üzere Kursiyer Personele verilen teçhizat ve malzeme, eğitim sonunda geri alınır.

b. Bu teçhizat ve malzemenin iyi bir şekilde kullanılması ve muhafazasından, Kursiyer Personel sorumludur.

4. Disiplin Konuları ve Eğitimin Sonlandırılması;

a. Kursiyer Personel, Kabul Eden Tarafın birim ve kurumlarında yürürlükte olan tüm emir ve talimatlara uymak zorundadır. Bu emir ve talimatları ihlal eden kursiyerin eğitime son verilerek ülkesine geri gönderilir.

b. Kabul Eden Taraf, işbu Mutabakat Muhtırası çerçevesinde eğitime kabul edilenlerin eğitimlerini aşağıdaki durumlarda sonlandırma hakkına sahiptir:

1. Akademik yetersizlik,
2. Bulunduğu ülke mevzuatının ve eğitim görmekte olduğu kurumun disiplin kurallarının ihlali,
3. Eğitim dönemi içinde ortaya çıkan ve eğitime devam edilmesinde sağlık açısından sakınca oluşturabilecek bir durumun tespit edilmesi.

5. Vefat;

Kursiyer Personelin vefatı halinde, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı ölümden haberdar eder, cenazenin kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakledilmesini sağlar ve cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.

PARAGRAF 9

GÜVENLİK İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Taraflar eğitim/kurs süresince elde edilen bilgileri, bu bilgileri veren (paylaşan) Tarafın çıkarları aleyhine kullanamazlar.
2. Eğitim/kurs süresince elde edilen gizli bilgiler, bu bilgileri veren (paylaşan) Tarafın yazılı rızası olmadan ifşa edilemez, devredilemez ve üçüncü bir tarafla paylaşılamaz.
3. Kursiyer Personel bilgisayar, tablet, telefon, video kamera ve fotoğraf makinası, elektronik veri depolama (CD, DVD, harici hard disk, flaş bellek vb.) gibi teknolojik cihazların kullanımında Kabul Eden Tarafın kurallarına tabi olur.
4. Kursiyer Personel, eğitim/kursa ilişkin eğitim binası, idari bina, yapı, tesis ve alanlarda, aynı zamanda silah ve çeşitli araçları gösteren bilgi, resim ve videoları internet kaynaklarında paylaşamaz.
5. Bu paragrafın hükümleri Mutabakat Muhtırası sona erdiğinde dahi yürürlükte kalır ve Taraflar eğitim/kurs süresince elde edilen (paylaşılan) bilgilerin korunmasından sorumlu olmaya devam eder.

PARAGRAF 10

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Bu Mutabakat Muhtırası gereği Gönderen Taraf, Kursiyer Personelin her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunmasını garanti eder. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren sağlık raporunu talep edebilir.
2. Kursiyer Personelin tedavi (acil hizmetler hariç) ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmet harcamaları ve Kursiyer Personelin tedavi ihtiyacı nedeniyle ülkesine nakil masrafları, Gönderen Tarafa ödenir.
3. Gönderen Taraf, Kursiyer Personeline Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nce belirlenen Kabul Eden Tarafın ülkesine girişte yapılması gereken ve Kabul Eden Tarafın zorunlu tuttuğu aşılı yapacaktır.

Bu maksatla DSÖ'nün belirlediği standart aşı karnelerinin yapılan aşılar işlenmiş olarak Kursiyer Personelin üzerinde bulunması sağlanacaktır.

PARAGRAF 11
SOSYAL HİZMETLER

1. Kursiyer Personel, Kabul Eden Taraftaki emsallerinin tabi olduğu statü dâhilinde; ordu evleri, kantin, tabldot ve iş ocakları gibi sosyal ve idari hizmetlerden yürürlükteki mevzuata uygun olarak faydalanır.
2. Kursiyer Personel, Kabul Eden Tarafın kendi kursiyer personeline istirahat ve boş zamanlarında sağladığı imkânlardan faydalanacaktır.

PARAGRAF 12
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Mutabakat Muhtırası'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Tarafların arasında yapılacak istişareler ve müzakereler yoluyla dostane biçimde çözülür.

PARAGRAF 13
NİHAİ HÜKÜMLER

1. Bu Mutabakat Muhtırası, 31.12.2025 tarihine kadar geçerli olmak üzere, imzalanması ile yürürlüğe girer.
2. Bu Mutabakat Muhtırası, Taraflardan birinin yazılı bildirimi ile herhangi bir tarihte feshedilebilir. Bu durumda, Mutabakat Muhtırası bildirimin alındığı tarihten (90) gün sonra sona erer.
3. Bu Mutabakat Muhtırası, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, bu paragrafın birinci fıkrasında öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.
4. İşbu Mutabakat Muhtırası,’da, tarihinde, üçer asıl nüsha halinde, bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Tercümede farklılıklar olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL
KOMUTANLIĞI ADINA

KARADAĞ
CEZA İNFAZ KURUMU ADINA

Ek: 2025 Yılında Karadağ Ceza İnfaz Kurumu Personeline Verilecek Eğitimler

2025 Yılında Karadağ Ceza İnfaz Kurumu					
Personeline Verilebilecek Eğitimler					
S.NU	BİRLİK	KURS/EĞİTİM ADI	KURS SÜRESİ (HAFTA)	MUHTEMEL KURS TARİHLERİ	KONTENJAN
1	Çanakkale J.Eğt.Mrk.K.lığı	Ceza İnfaz Koruma Hizmetleri Eğitici Eğitimi Kursu	2 Hafta	06 -17 Ekim 2025	4
TOPLAM					4

NOT: Jandarma Genel Komutanlığınca ihtiyaç duyulması halinde eğitim başlangıç ve bitiş tarihleri ile eğitim sürelerinde değişiklik yapılabilecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL
KOMUTANLIĞI ADINA

KARADAĞ
CEZA İNFAZ KURUMU ADINA

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE GENDARMERIE GENERAL COMMAND OF THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE AND THE INSTITUTE FOR THE EXECUTION OF CRIMINAL SANCTIONS OF MONTENEGRO IN THE FIELD OF TRAINING COOPERATION

The Gendarmerie General Command of the Ministry of Interior of the Republic of Türkiye and the Institute for the Execution of Criminal Sanctions of Montenegro (hereinafter referred to as “Party” individually and “Parties” collectively) have agreed on the following issues in order to develop cooperation on the issue of bilateral training.

PARAGRAPH 1 AIM

The aim of this Memorandum of Understanding is to establish principles, responsibilities and other issues about the trainings to be provided to personnel of the Institute for the Execution of Criminal Sanctions at the training institutions of the Gendarmerie General Command by the Gendarmerie General Command of the Ministry of Interior of the Republic of Türkiye.

PARAGRAPH 2 SCOPE

1. This Memorandum of Understanding covers the cooperation principles, framework of the principles to be established between the Parties, training institutions and units, and the details about the services for the trainee personnel who shall be given training at these institutions and units.
2. This Memorandum of Understanding is not an international agreement and does not create obligations subjected to the international law.

PARAGRAPH 3 DEFINITIONS

The terms in this Memorandum of Understanding have the following meanings:

1. **Sending Party** refers to the Party that sends personnel, equipment and material to Receiving Party for the purpose of implementing this Memorandum of Understanding.
2. **Receiving Party** refers to the Party that accepts personnel, equipment and material of Sending Party for the purpose of implementing this Memorandum of Understanding.

3. **Trainee Personnel** refers to the personnel whom one Party sends in order to have them trained at the training institutions of the other Party.

PARAGRAPH 4 COMPETENT AUTHORITIES

The competent authorities for the implementation of this Memorandum of Understanding:

- The Republic of Türkiye, the Ministry of Interior, the Gendarmerie General Command, Strategy and Foreign Relations Division
- Montenegro, Institute for the Execution of Criminal Sanctions

PARAGRAPH 5 ISSUES RELATED TO TRAINING AND EDUCATION

1. Training shall be provided in accordance with the criteria of the Receiving Party.
2. The personnel to be sent for training shall be selected according to the criteria determined by the Receiving Party. The personnel who do not meet those criteria shall not be accepted to the training/course.
3. Training shall be in the (Turkish) language of the Receiving Party. However, incase that the Sending Party requests and assigns an interpreter appropriate for the content and nature of the course with its own means without hindering the course for the trainee personnel, who are not proficient in the related language, the training may be provided through an interpreter of another language.
4. In order for the Receiving Party to make necessary arrangements, the Sending Party informs the final decision to participate in training/course and name list at least 10 (ten) days before, other flight data and Medical Report indicating "Available for Training in Türkiye" at least 5 (five) days before through the Point of Contact. On condition that reporting is not made on time, the Receiving Party has a right to suspend the training/course request to the next term or cancel it.
5. The trainee personnel who complete trainings successfully shall be given course document/certificate.

6. The status of personnel, about whom it is considered that the continuation of education and training is not beneficial due to failure in meeting the standards for training admittance test, failure, indiscipline and medical inadequacy of them during training period in accordance with legislation of the Receiving Party shall be reported by the competent authorities of the Receiving Party to the competent authorities of the Sending Party. Following the reporting, the process on severance from the training and termination of the training shall be applied in one week.
7. Trainee Personnel shall obey the daily and weekly working program of their training unit.
8. Trainee Personnel shall wear the national uniforms of their own country during trainings; weapons, equipment and other ancillary materials to be used during trainings shall be supplied by the unit providing the training during the training period.

PARAGRAPH 6

FINANCIAL ISSUES

1. The training shall be free of charge.
2. Trainee personnel's board and lodging shall be met by the Receiving Party in the scope of the training. On condition that trainee personnel desires to accommodate in a different place from the one allocated to him, the expenses shall be met by the Sending Party.
3. Trainee personnel's international transportation expenditures and the transportation expenditures up to the course center and their daily wages shall be provided by the Sending Party.

PARAGRAPH 7 LEGAL ISSUES

1. Jurisdiction;
 - a. Trainee personnel shall be considered as the law enforcement personnel of the Receiving Party in terms of penal and disciplinary legislation.
 - b. Criminal jurisdiction shall be vested in the Receiving Party.
2. Compensation claims;

a. The Sending Party shall not claim any compensation from the Receiving Party in case that the Trainee Personnel of the Sending Party are wounded, become disabled and lose their lives during the performance of the activities stated in this Memorandum of Understanding.

b. No compensation shall be claimed by the Receiving Party for any loss or damage or harm to be inflicted unintentionally to the goods under the ownership of the Receiving Party by the Trainee Personnel, who shall receive training, of the Sending Party during the duty or training or due to the performance of the duty.

c. Trainee Personnel, no matter what the reason is, shall pay the debts of their own while leaving the Receiving Party.

PARAGRAPH 8 ISSUES RELATED TO THE PERSONNEL

1. The status of Trainee Personnel; participating in training is specified in the relevant paragraphs of this Memorandum of Understanding.

2. Clothing;

a. Trainee personnel can wear their own national uniforms during the course/training.

b. During the performance of the activities, when necessary, the Receiving Party shall provide the necessary clothing, equipment and supplies.

c. The parties shall ensure that the Trainee Personnel attach badges indicating their names, surnames and countries on their uniforms in order to be identified.

3. Equipment and Materials;

a. The equipment and materials given to the trainees to be used in the execution of the services and activities during the training shall be taken back at the end of the training.

b. Trainee Personnel shall be responsible for making good use of and protection of these equipment and materials.

4. Disciplinary Matters and Termination of Training;

- a. The Trainee Personnel shall obey the orders and directives applied in the units and institutions of the Receiving Party. Trainee Personnel violating these orders and directives shall be returned to his country by terminating his activities.
- b. The Receiving Party shall have right to terminate the trainings of the persons admitted to the courses within the framework of this Memorandum of Understanding due to the following reasons:
 1. Academic inadequacy,
 2. Violation of the legislation of the state where he is present and the disciplinary rules of the establishment where he receives training,
 3. Establishing a state that emerges during the training and may lead to a harm in respect of his health upon the continuation of training.

5. Death;

In case of death of the Trainee Personnel, the Receiving Party shall inform thereof the Sending Party, transfer the deceased to the nearest international airport in his country and take other necessary measures including sanitary measures until the deceased is transferred.

PARAGRAPH 9 ISSUES RELATED TO SECURITY

1. The Parties may not use the information obtained during the training/course against the interests of the Party providing (sharing) such information.
2. Confidential information obtained during the training/course may not be disclosed, transferred or shared with a third party without the written consent of the Party providing (sharing) such information.
3. Trainee personnel shall be subject to the rules of the Receiving Party in the use of computers, tablets, phones, video cameras, cameras, electronic information storage devices (CDs, DVDs, external hard disks, flash drives, etc.).
4. Trainee personnel shall not post information, pictures and videos related to the training/course in training buildings, administrative buildings, structures, facilities and areas as well as information, pictures and videos showing weapons and various vehicles on internet.

5. The provisions of this Paragraph shall remain in force even after the termination of the Memorandum of Understanding and the Parties remain responsible for the protection of the information obtained (shared) during the training/course.

PARAGRAPH 10 MEDICAL SERVICES

1. The Sending Party warrants that Trainee Personnel should be in such good health condition that he/she can carry out all kinds of activities in accordance with this Memorandum of Understanding. The Receiving Party may request a medical report from them which indicates their medical availability.
2. The treatment (excluding emergency health care), medicine and all other healthcare expenses and transportation expenses of Trainee Personnel to their countries due to the need for treatment shall be met by the Sending Party.
3. The Sending Party shall ensure that trainee personnel are vaccinated with the vaccines determined by the World Health Organization (WHO) and required by the Receiving Party upon entry into the territory of the Receiving Party. For this purpose, it will be ensured that the standard vaccination certificates determined by the WHO will be kept with the trainee personnel with the vaccines administered.

PARAGRAPH 11 SOCIAL SERVICES

1. Trainee Personnel shall benefit from social and administrative services such as officer's clubs, canteens, mess halls and workshops in accordance with the legislation in force and within the status to which their counterparts in the Receiving Party are subject.
2. Trainee Personnel shall benefit from the opportunities provided by the Receiving Party to their own trainee personnel during their rest and leisure time.

PARAGRAPH 12 SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute arising out of the interpretation and application of this Memorandum of Understanding shall be settled through negotiations and consultations between the Parties.

PARAGRAPH 13 FINAL PROVISIONS

1. This Memorandum of Understanding shall take effect upon its signature and shall be valid until 31st December 2025.
2. This MOU may be terminated at any time by written notice from either Party. In this case, the MOU shall expire (90) days after the date of receipt of the notice.
3. This MOU may be amended at any time by mutual written consent of the Parties. Amendments shall take effect in accordance with the procedure provided for in the first article of this paragraph.
4. This Memorandum of Understanding was signed on in in two original copies, all texts being equally authentic, in Turkish, Montenegrin and English. In case of differences in translation, the English text shall prevail.

**FOR THE GENDARMERIE GENERAL
COMMAND OF THE
MINISTRY OF INTERIOR
OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE**

**FOR THE INSTITUTE
FOR THE EXECUTION OF
CRIMINAL SANCTIONS OF
MONTENEGRO**

ANNEX: Trainings to be provided to the personnel of the Institute for the Execution of Criminal Sanctions

Trainings to be provided to the Personnel of the Institute for the Execution of Criminal Sanctions					
NO	UNIT	NAME OF COURSE/TRAINING	DURATION OF COURSE (WEEK)	POSSIBLE COURSE DATES	QUOTA
1	Çanakkale Gendarmerie Training Center Command	State Penitentiaries Protection Services Course	2 weeks	06-17 October 2025	4
TOTAL					4

Note: The Gendarmerie General Command may make changes on the start and completion dates and duration of the trainings, if needed.

**FOR THE GENDARMERIE GENERAL
COMMAND OF THE
MINISTRY OF INTERIOR
OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE**

**FOR THE INSTITUTE
FOR THE EXECUTION OF
CRIMINAL SANCTIONS OF
MONTENEGRO**